

i Parlamentet atter faldt for en Majoritet af 47 Stemmer.

Og under alt dette har Suffragetterne — trods Forbud — holdt det ene Møde efter det andet, har stukket Ild paa Jærnbane-stationer, paa Huse, paa Kirker, ødelagt Tusinder af Breve, og endelig i Gaar er der fundet en Bombe i selve St. Pauls-Kirken!

Bladet »Standard« bragte forleden en længere Artikel om denne Bevægelse og fremhævede, at Suffragetterne havde skadet Kvindesagen mere, end nogen maaske anede, *ikke blot* i England, men i alle andre Lande. Bladet bragte bl. a. en Udtalelse fra den danske Indenrigsminister, der skulde have sagt, at Suffragetterne(* ogsaa havde forhalet Kvindestemmerettens Vedtagelse i Danmark. Om Hs. Exc. Indenrigsminister har sagt noget saadant i de sidste Dage, kunde jeg desværre ikke svare noget paa, da Artiklen blev vist mig, eftersom jeg ikke i danske Blade har set nogen saadan Udtalelse, og en Ytring jo kan refereres paa mange forskellige Maader. At den voldsomme »engelske Suffragettebevægelse« — man maa *ikke* kalde den »den engelske Kvindebevægelse« — skulde have skadet vor danske Kvindesag, kan og vil jeg ikke tro, og jeg har, efter at have levet i Udlandet i mange Maaneder, hvor jeg har maattet erkende vor danske Kulturs Overlegenhed paa saa mange Omraader, den fulde og faste Tro, at nu, hvor alle er enige om, og hvor selve Regeringen paa sit Program har Kvinders Stemmeret, vil den Kendsgerning, at et bestemt Parti indenfor den engelske Kvindebevægelse gaar til Yderligheder, *ikke* kunne skade vor Sag i Danmark.

Thi Suffragetterne *er* kun en Del — et Parti — indenfor den engelske Kvindestemmeretsbevægelse.

Lige saa urigtigt er det dog at tro, at engelske Kvinder er delt i »Suffragetter« og »Antisuffragetter«.

Det er fuldstændig rigtigt, at her eksisterer et Parti, som kalder sig »Antisuffragetter«, men der findes maaske tyve forskellige Partier indenfor Kvindestemmeretsbevægelsen her, foruden Antisuffragetterne — og de Lige-gyldige. Og desværre: af de sidste *er der her som overalt* uendelig mange.

Indtil Suffragettebutikken i forrige Uge blev lukket og Bladet forbudt, har der egentlig ikke været noget som helst, der forhindrede Suffragetternes Manøvrer. Selvfølgelig holdt Politiet skarp Udkig med dem, selvfølgelig arresteredes der forskellige, da der var stukket Ild paa Lloyd George's Hus, og da man lykkeligvis i Tide opdagede den anden Bombe, der ellers utvivlsomt vilde have krævet flere Menneskeliv som Ofre: selvfølgelig anholdtes forskellige unge Kvinder, som gik med deres Citytasker fulde af Nitroglycerin og andet Materiale, men ved de offentlige Friluftsmøder i Hyde Park har Politiet beskyttet dem mod Pøbelen, og havde Suffragetterne — som jeg var Vidne til for 2—3 Uger siden — Lyst til midt paa en af Londons mest befærdede Gader at arrangere et Demonstrationstog med Musikkorps i Spidsen, der spillede Socialismarschen, og bærende de sorte Faner med Indskriften: »Death or victory«, ja, saa var den vidunderlige engelske Politij det var en tidligere Indenrigsministers udtalte Ord.

magt der ogsaa fuldtalligt og dirigerede den mægtige Færdsel, saa Suffragetterne i Ro kunde samle sig og efter en halv Times Forløb med ridende Politibetjente i Spidsen kunde vandre den Vej, de ønskede.

Tusinder af Mennesker samlede sig selvfølgelig som Tilskuere, og blandt disse er det, man skal høre Stemningen. Den var *meget* blanded.

Jeg var til at begynde med begejstret for Suffragetterne, og ingen kan sikkert andet end beundre det Heltemod, hvormed de kæmper og lider for deres Overbevisning; ingen kan andet end beundre Mrs. Pankhurst's Standhaftighed under hendes 9 Dages Fængselsophold. Der er heller ingen, som har nægtet hende Agtelse, og alle véd og erkender, at hun med Overbevisningens hellige Varmer kæmper saaledes, som hun tror det rettest.

Men der kommer det Øjeblik, da den Tanke trænger sig paa: *Er Midlerne de rette?*

Mrs. Pankhurst har udstedt Parolen: intet Menneskeliv maa ofres. Parolen er ligefrem nok — men kan den, og vil den blive overholdt? Hvem kan svare for, at der ikke gaar Menneskeliv tabt, naar der lægges Bomber for et Tog eller i en Stationsbygning? Hvem kunde garantere, at den anden Bombe i Lloyd George's Hus opdagedes i Tide? Hvem kan, naar Huse, Baade paa Themsen, Kirker stikkes i Brand, svare for, at intet Menneske er til Siede, eller at intet Liv ødelægges, intet Menneske gøres til Krøbling under Forsøgene paa at slukke og redde?

Man har lét ad Trafikken med at putte brandbare Stoffer i Postkasserne, saa Masser af Breve ødelægges. Man har lét og lær maaske lige til den Dag, da man selv ser Røgen staa op af Postkassen, medens man husker paa, at man selv et Øjeblik i Forvejen har kastet vigtige Breve i den, og man saa videre kommer til at tænke paa, hvor mange vigtige Meddelelser der maaske er ødelagte — medens den, der skulde have dem, intet aner om, og den, der afsendte dem, heller intet aner om, at netop *hans* Brev er tilintetgjort — et Brev, der maaske kan indeholde Liv eller Død for Afsenderen eller den, der skulde modtage det.

I det Øjeblik, man selv har været Vidne til Ødelæggelsen, lær man ikke mere!

Man lær ikke mere, man faar meget alvorlige Tanker — Tanker, der drejer sig om det vidunderlige Arbejde, der her, med Sir Edward Grey i Spidsen, er gjort for den europæiske Freds Bevarelse, hvorledes man Nætter og Dage har skælvet for den vældige Eksplosion — og man kan ikke længere sympathisere med *Midlerne*, som de engelske Suffragetter anvender, og man forstaar, at selve den Mand, der fremførte Kvindernes Sag i Parlamentet, den samme Mand, der satte hele sin Energi og mægtige Arbejdsevne ind paa den europæiske Freds Bevarelse, man forstaar, at denne Mand, trods den ivrige Tilhænger af Kvindestemmeretten, som han er, man forstaar, at han *maatte* tage Afstand fra Suffragetterne.

Mathilde Lütken.

II.

Alle vidste, at Morgenbladene i Gaar vilde bringe Meddelelse om, at Forslaget om

Kvinders Stemmeret Aftenen i Forvejen vilde være forkastet i Parlamentet, men skønt alle vidste det, blev dog Resultatet ventet med Spænding, ikke blot af det store Antal Kvinder, som vandrede op og ned udenfor Parlamentsbygningen, men jeg tror i Virkelighed af alle, som har blot den mindste Smule Interesse i offentlige Anliggender. Spændingen laa ikke i, om Forslaget vilde blive forkastet eller ej — det vidste man som sagt paa Forhaand —, men med hvilken Majoritet Forkastelsen vilde blive vedtaget. Majoriteten blev 47; for Forkastelsen stemte 266, imod Forkastelsen 219. Bladene bringer ordret denne Meddelelse; det hedder ikke: 219 stemte for Vedtagelsen, 266 imod, men *saa* og *saa* mange stemte for eller imod Forkastelsen.

Først halv tolv om Natten sluttedes Mødet.

Hovedinteressen drejede sig selvfølgelig om Premierministerens, Mr. Asquith's, og Udenrigsministerens, Sir Edward Grey's Taler, den førstes imod, den sidstes for Kvinders Stemmeret.

Det paastaas fra mange Sider, selvfølgelig mest blandt Suffragetternes Beundrere, at Mr. Asquith har lagt Tryk paa sit Parti i Retning af at modsætte sig Kvindestemmeretten. Naar man læser Referaterne af hans Tale, saavel i de ultrakonservative som i de liberale Blade, byder Ens Sandhedskærlighed En dog at sige, at intet tyder paa, at han skulde have forlangt af sit Parti, at de skulde følge ham; en Kendsgerning er det i ethvert Tilfælde, at Sir Edward Grey, som i 27 Aar har været Mr. Asquith's baade politiske og personlige Ven, her stod og i mange Aar har staaet som hans absolute og urokkelige Modstander.

Alle Bladene bragte omkring en halv Snæs Spalter om Parlamentsforhandlingen og udtalte ved Siden deraf deres personlige Tilfredshed eller Misbilligelse af Resultatet. »Times« er vel sagtens Kvindestemmerettens ivrigste Modstander og lagde aabent sin Glæde over Mr. Asquiths Sejr for Dagen; andre Blade, som det ret konservative »Daily Telegraph« og det liberale »Daily Chronicle« — ja, vist i Virkeligheden de fleste Blade — ser derimod det berettigede i Forlangendet om Kvindestemmeretten, medens de, paa en ganske enkelt Undtagelse nær, misbilliger Suffragetternes Handlinger.

Fortsættes i næste Nummer.

Fru Statsminister F. M. Qvam fylder den 31. Maj 70 Aar. Hendes Virksomhed for Sundhedsforeningen samt for Kvinders Stemmeret har været mægtig og skaanselløs mod hende selv. Aldrig har hun sparet sig. Vi vil lægge i Frøken Frederikke Mørcks Hænder at skrive Beretningen om hendes Virken.

Desværre maa den vente med at komme i til næste Blad; thi dette Blad er alt fuldt og meget banker paa og vil med. Vi haaber at se hende i Budapest.

J. M.

Redigeret af Fru Johanne Münter, Bredgade 34.

J. Chr. Nielsens Enke. Kbhvn.